

Niemcy–Litwa: bliska współpraca wojsk lądowych

Piotr Szymański

21 października dowódca wojsk lądowych Litwy i inspektor wojsk lądowych Niemiec podpisali ostateczne porozumienie o afiliacji litewskiej brygady zmechanizowanej Żelazny Wilk do dowództwa niemieckiej 10. dywizji pancernej. Afiliacja oznacza nowe możliwości w zakresie wspólnych ćwiczeń sztabowych i poligonowych, szkolenia żołnierzy oraz podnoszenia zdolności do współdziałania obu związków taktycznych na polu walki. Tym samym dotychczasowa bliska współpraca ćwiczebno-szkoleniowa brygady Żelazny Wilk w ramach duńskiego dowództwa dywizji dobiegła końca. W maju br. kooperację z Duńczykami przejęła litewska brygada zmotoryzowana Żmudź. Brygadzie Żelazny Wilk podporządkowana jest batalionowa grupa bojowa NATO na Litwie, której państwem ramowym są Niemcy. Na Litwie stacjonuje ok. 450 żołnierzy Bundeswehry, wspomaganych przez mniejsze pododdziały: obecnie z Francji, Belgii, Luksemburga, Holandii, Chorwacji, Czech, Norwegii i Islandii.

Komentarz

- Na zmianę afiliacji brygady Żelazny Wilk i decyzję Wilna o dalszym zacieśnianiu współpracy litewskich wojsk lądowych z Niemcami wpłynęło głównie wzmocnienie niemieckiej obecności militarnej na Litwie po 2014 roku. Początkowo Niemcy zwiększyły udział Bundeswehry w ćwiczeniach na terytorium Litwy w ramach natowskich Assurance Measures, dokonując trzykrotnie kilkumiesięcznej rotacji niewielkich pododdziałów wojsk lądowych. Od 2017 roku Niemcy zapewniają *de facto* stałą obecność sił sojuszniczych na Litwie w ramach wysuniętej obecności NATO na wschodniej flance. Sprawia to, że Niemcy urosły do rangi drugiego najważniejszego sojusznika Litwy po USA. Kurs na Niemcy w litewskiej polityce bezpieczeństwa i obronnej ma mocne poparcie prezydent Dalia Grybauskaitė.
- Podnoszenie zdolności do współdziałania wojsk lądowych Litwy i Niemiec wpisuje się w szerszy kontekst intensywnej współpracy wojskowo-technicznej obu państw. W ostatnich latach najważniejszym jej obszarem jest modernizacja litewskich sił zbrojnych, która oparta została głównie na niemieckich rozwiązaniach. W latach 2015–2018 Litwa zakupiła w Niemczech uzbrojenie i sprzęt wojskowy za około 530 mln euro (równowartość całego litewskiego budżetu obrony w 2016 roku). Ponad 70% tej kwoty przypada na zakup 88 bojowych wozów piechoty Boxer, które wejdą do wyposażenia dwóch batalionów brygady Żelazny Wilk. Ważnymi zamówieniami z Niemiec było też pozyskanie samobieżnych haubic o armatach PzH 2000 i wojskowych ciężarówek Unimog.

- Dla Litwy jednak najważniejszym sojusznikiem nadal pozostają USA. Współpraca obronna obu państw obejmuje rozbudowany program dwu- i wielostronnych ćwiczeń, zakup uzbrojenia (np. pociski przeciwpancerne Javelin) czy wsparcie finansowe USA dla modernizacji infrastruktury wojskowej i sił zbrojnych Litwy w ramach Europejskiej Inicjatywy Odstraszania (EDI). Uwarunkowania geograficzne ewentualnej operacji sojuszniczej w regionie sprawiają też, że Litwa chce rozwijać współpracę z Polską – poprzez oddelegowanie personelu do wielonarodowych dowództw korpusu i dywizji w Szczecinie i Elblągu, wspólne ćwiczenia i bliską współpracę sił specjalnych, współpracę z polską 15. brygadą zmechanizowaną z Giżycka czy współtworzenie (razem z Ukrainą) trójstronnego dowództwa brygady im. Wielkiego Hetmana Konstantego Ostrońskiego w Lublinie (LITPOLUKRBRIG).